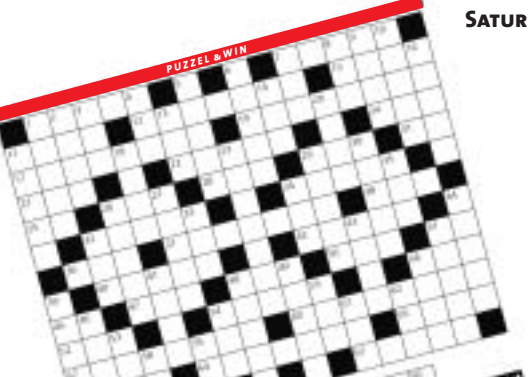

Weekend

Nederland 2
 18:00 NOS Journaal
 18:25 That's the question
 18:50 Man bijt hond Bij de 99-jarige Han Grootheerd roept het beursjaar 2008 herinneringen op aan de beurskrach van 1929 in Amerika. In die tijd volgde hij een opleiding om op de effectenbeurs te gaan handelen. Grootheerd geeft zijn visie op de beurs en doet een voorspelling voor 2010

- Toerisme
- Amusement
- Televisie
- Denksport

De Donau perst zich tussen de Karpaten en het Balkangebergte door.

FOTO'S: GPD

In Nationaal Park Djerdap creëerde de Donau een meesterwerkje

Op 't randje van de diepste kloof

In Nationaal Park Djerdap heeft de Donau de langste en diepste kloof van Europa uitgesleten. Dat levert mooie vergezichten op. In het oosten van Servië vind je veel rust en natuur. En een ontmoeting met de vriendelijke plattegrondbevolking is nooit ver weg.

De Donau kabbelt tegen de stenen kade-muur. Vissende mannen roken een sigaret. Vrouwen slenteren over de promenade en kinderen spelen in het park. De bus van halfvijf vertrekt naar Belgrado. Een lome zomermiddag in Donji Milanovac.

Het stadje komt pas tot leven als een Frans cruiseschip met tweehonderd toeristen aanmeert. De straten bij de aanlegsteiger staan ineens vol souvenirstalletjes. Bezoekers worden in het Frans aangesproken. En het kantoor van de VVV blijft tot 22 uur open.

Donji Milanovac is het oosten van Servië dankt de toeristische belangstelling aan de ligging in Nationaal Park Djerdap. Behalve een bijzondere flora (elfhonderd plantensoorten) en fauna (zwarte ooievaar, lynx, bruine beer en jakhals) kent het park een schitterend landschap, gecreëerd door de Donau.

De rivier heeft hier de langste en diepste kloof van Europa uitgesleten. De Djerdapkloof of IJzeren Poort met zijn steile oevers is bijna 100 kilometer lang. Cruiseschepen blijven 's nacht aan de kade, zodat de toeristen de volgende dag bij het volle daglicht de kloof kunnen aanschouwen.

Vrijheid
 Vanuit Donji Milanovac rijden we langs de Donau naar het oosten. Voor de beste uitzichten op de kloof is een klimmetje noodzakelijk. Alle paadjes leiden naar de rand van de kliffen, 300 meter boven de Donau. De rivier is hier op zijn smalst en perst zich, 150 meter breed, tussen de hoge kalksteenkliffen van de Karpaten en het Balkangebergte door. Aan de overkant van het water ligt Roemenië. Tijdens het communistische Ceausescu-regime probeerden Roemenen op deze plek naar de vrijheid te zwemmen.

Wij wandelen over een bosweg naar het huis van boswachter Viktor. Hij ontvangt ons met een dienblad vol zelfgemaakte kaas, brood en zout. Hoewel het midden op de

dag is, zitten we binnen de kortste keren aan de sterke drank. Eten en drinken zijn belangrijke onderdelen van de Servische cultuur. Elke maaltijd begint met één of meerdere glazen zelfgestookte sljivovica. Daarna worden zelfgebakken brood, groenten en fruit uit eigen tuin, zelfgemaakte yoghurt en kaas aangerukt. „No chemicals”, zegt de gastheer er steevast bij. Het hoofdgerecht bestaat uit grote porties gebarbecued vlees. Uiteraard wordt daar Servische wijn bij geschonken.

Het oosten van Servië lijkt bevoond door oude mensen met doorleefde gezichten. Buitenlandse talen spreken ze niet, maar ze willen graag een praatje maken en met handen en voeten komen we een heel eind. Bij uitzichtpunt Kovilovo ontmoeten we de kwieke 84-jarige herder Veselji Trailovi. Met zijn hond hoedt hij zeven schapen en drie koeien. In de zomer woont Veselji in een huisje op een heuvel, met uitzicht op de Donau. Hij laat zijn dieren iedere dag in de omgeving grazen. Zijn huis heeft geen elektriciteit, wel een generator en water komt uit een bron. 's Winters verblijft hij in zijn huis in Donji Milanovac.

Dam
 Veselji wijst ons de plek in de Donau, waar eerder het eiland Porec lag. „Door de aanleg van de Djerdap-stuwdam steeg het waterpeil en verdween Porec onder water”, vertelt hij. „En dat was niet het enige offer dat de dam vroeg. Maar liefst 17.000 mensen moesten een andere woonplaats zoeken, onder wie de inwoners van het oorspronkelijke dorp Donji Milanovac.” Steur en daarmee de eities (kaviaar) komen hier niet meer voor en archeologische vindplaatsen moesten naar hoger gelegen gebieden verplaatst worden om overstroming ervan te voorkomen.

De voordelen van de stuwdammen: vrachtovervoer per schip van Belgrado naar de Zwarte Zee is nu ook in de droge zomermaanden mogelijk en met behulp van waterkrachtcentrales wordt naar schatting tien procent van de Servische elektriciteitsbehoefte opgewekt.

LUTSKE BONSMMA

Opwarmertjes van Ronald Naar

Bergbeklimmer Ronald Naar heeft een aantal podcasts ingesproken over zijn indrukken en ervaringen met de Italiaanse regio Zuid-Tirol. Deze podcasts zijn direct te beluisteren en te downloaden via de website van het regionaal toerismebureau (ook Nederlandstalig). Er zijn verhalen over de geschiedenis, de cultuur, de mensen en de gastronomie van de bergachtige noordelijkste provincie van Italië.
www.suedtirol.info

Vrouwen doen mee in de Tour

Het Frans Bureau voor Toerisme heeft een Tour de France spel geïntroduceerd. 'Toute La Route' neemt de spelers mee op een virtuele reis door vier verschillende Tour de France regio's. Doel van het toerismebureau is bezienwaardigheden rond de etappes van de beroemdste wielervedronde ter wereld te belichten. Bij het ontwerp van het spel is rekening gehouden met de wetenschap dat vrouwen over het algemeen beslissen over de gezinsvakantie. Zij worden onder meer lekker gemaakt met prijzen als een weekendje Parijs, een verblijf in Frankrijk en diverse fietsen.
www.franceguide.com/nl/tourdefrance

Fietsen met Stayokay

En als we het dan toch over fietsen hebben; Stayokay (voorheen de landelijke organisatie van jeugdherbergen) gaat haar gasten stimuleren om steden en natuurgebieden per fiets te verkennen. Om de gasten daarbij zoveel mogelijk ter wille te zijn zijn bij alle 29 hostels van de organisatie oranje gekleurde stadsfietsen - met zeven versnellings - van Gazelle neergezet. Deze 1250 robuuste karretjes zijn bestemd voor de verhuur. In de maand juni mogen gasten er echter gratis mee op pad, want dan is het fietsmaand bij Stayokay.
www.stayokay.com

Eindeloos fietsen langs de Loire

De Franse regio's Centre Val de Loire en Atlantische Loirestreek leggen de laatste hand aan een 650 km lange fietsroute langs de rivier de Loire. Het tot stand brengen van deze route is een enorme klus geweest waaraan ruim tien jaar is gewerkt. Als alle verschillende vertakkingen en alternatieve routes worden meegedeld is het fietspad binnenkort meer dan 800 km lang. Nu deze klus is geklaard wacht een volgend tijenjarplan: de route langs de rivier - befaamd om de fraaie kastelen langs de oevers - moet uitgroeien tot één van de belangrijkste toeristische trekpleisters van het Loiredal.

Salzburger Festspiele jarig

De Salzburger Festspiele vieren van 17 juli tot 26 oktober 2010 hun 90ste verjaardag. Bij dit verjaardagsfeestje staat de oprichter van het festival, Hugo von Hofmannsthal, centraal. De grondgedachte van Von Hofmannsthal om een feest te organiseren waarbij de hele stad betrokken is, wordt in diverse opvoeringen vorm gegeven. Centraal staat de expositie 'Das Große Welttheater', die niet alleen de beweging geschiedenis van het belangrijke festival laat zien, maar waarin ook het Salzburg Museum, de Residenzgalerie in St. Peter, Schloss Leopoldskron en het Geboortehuis van Mozart worden behandeld. Meer informatie: www.salzburgerfestspiele.at.

Brandnetel eten om de er

De Britten verzinnen een hoop rare dingen, maar het kampioenschap "brandnetel eten" (12 en 13 juni in Marshwood, Dorset; 50 deelnemers moeten zo veel mogelijk brandnetels verorberen in een uur tijd) overtreft toch wel het ook al vrij bizarre kaasrollen of teenworstelen. Oorsprong van de traditie ligt in een weddenschap tussen twee boeren over de vraag wie de grootste brandnetel in zijn veld had. Boer Alex Williams beloofde zijn 4,5 meter hoge netel op te peuzelen als iemand hem zou overtreffen. Helaas voor hem was dat het geval.

Vondsten

De belangrijkste archeologische vondsten in Nationaal Park Djerdap zijn de Tabula Traiana en Lepenski Vir. De Tabula Traiana is een Romeinse gedenksteen, die omstreeks het jaar 100 v. Chr. werd geplaatst toen de Romeinse weg van Golubac naar Kladovo klaar was. De steen is alleen vanaf de Donau te zien. Ten tijde van ons bezoek voeren er geen bootjes naartoe. Lepenski Vir is een nederzetting uit 6000 v. Chr. De overblijfselen van eeuwenoude huizen, skeletten, schedels, voorwerpen gemaakt van botten en stenen sculpturen zijn lange tijd niet te bezichtigen geweest, maar sinds dit jaar heeft het publiek weer toegang tot de nederzetting.

Elke maaltijd begint met een glas zelfgestookte drank.

Informatie

Nationaal Park Djerdap: bezoekerscentrum in Donji Milanovac of kijk op www.serbia.travel (ook voor info over de Tabula Traiana en Lepenski Vir)
Vliegen: Amsterdam naar Belgrado rechtstreeks met Jat Airways
Auto: de afstand Utrecht - Donji Milanovac is circa 1800 km.
Autohuur: op de luchthaven van Belgrado: www.carrentalbelgrade.net
Fietsen: er is een volledig bewegwijzerde fietsroute langs de Donau, dwars door Nationaal Park Djerdap: www.donau-info.org
Overnachten: boek een kamer bij particulieren via het VVV in Donji Milanovac (www.toom.co.yu), kijk ter plaatse naar bordjes waarop 'sobe' (kamer) staat of overnacht in Hotel Lepenski Vir, een groot hotelcomplex uit het Tito-tijdperk.

De Servische bevolking is in voor een praatje.

Klimavontuur Oostenrijk

Wie in zijn vakantie graag afreist richting de Alpen om daar te genieten van bergwandelen, klimmen en klauteren vindt inspiratie op de site van een aantal samenwerkende Oostenrijkse wandeldorpen.

Het aanbod van klimpaden in Oostenrijk is divers en loopt uiteen van gemakkelijke voor beginners tot en met moeilijke wanden die alleen toegankelijk zijn voor ervaren klimmers. Ook aan de jeugd is gedacht. Talrijke klimtuinen of kinderklimpaden zoals in Ramsau am Dachstein of het Oberdrautal bieden speciale kinderklimcursussen aan.

De afgelopen jaren hebben de Lienzer Dolomieten zich ontwikkeld als klim-El Dorado waar speciale klimvakanties geboekt kunnen worden (www.best-of-angebote.at/osttirol). Het klimavontuur in het Oberdrautal is het klimpad door de Pirkner Kloof (moeilijkheidsgraad C). Waar de kloof aan het begin nog een natuurlijke speeltuin voor jong en oud is, ontpopt hij zich aan

Bergwandelen in Oostenrijk.

FOTO: PR

het eind tot een indrukwekkend klimavontuur. Talrijke hangbruggen over bruisende wildwaterbeken bieden de nodige spanning. Het hoogtepunt van dit klimpad is de spectaculaire klimpassage bij de regenboogwaterval.

Maar wat is een klimweek zonder bergtoppen? De Hochstadel in de Lienzer Dolomieten, die tot 2.000 m hoog reikt, is daarvoor een prima plek. Beginnende klimmers hoeven niet Oostenrijks hoogste klimwand (780 m) te bedwingen. Voor hen begint de klim bij de zogenoemde Rosengartens, een landschap dat in de lente de wanden tot een bloemenveld omtovert. Het avontuurlijke klimpad loopt verder over de Südwestgrad. Kabels en touwen helpen de klimmers om de moeilijkste stukken te overwinnen. De afdaling loopt via de andere kant van de berg, die gemakkelijker begaanbaar is.

Meer informatie over wandelen, klimmen en outdoorparken is te vinden op de site www.wandern-in-oesterreich.at. De Oostenrijkse plaatsen waar het goed wandelen en klimmen is, hebben de krachtig gebundeld in de organisatie Österreichs Wanderdörfer. Deze is gevestigd in Villach, tel. 0043 4242 2575 31.

Golfbal Hemels uitzicht

Londen heeft enorm succes met zijn Millennium Eye, het mega-reuzenrad aan de oever van de Thames. Stockholm probeert dat kunstje te evenaren met een nieuwe toeristische attractie: de Globen Skyview. Sinds kort pendelen twee grote, golfbalachtige gondels permanent over de buitenwand van het stadion Stockholms Globen naar de 85 me-

ter hoge top. Deze gigantische dome wordt gebruikt voor ijshockeywedstrijden, concerten en evenementen. De gondels bieden plaats aan zestien mensen. Een rit omhoog en naar beneden met de Skyview duurt ongeveer een kwartier en kost omgerekend 12 euro.
www.globenarenas.se